

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLEČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

44/09. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2009. május 19.

A Bíróságnak a C-531/06. sz. ügyben, illetve a C-171/07. és C-172/07. sz. egyesített ügyekben hozott ítéletei

*Bizottság kontra Olaszország
Apothekerkammer des Saarlandes és társai*

A GYÓGYSZERTÁRAK TULAJDONJOGA ÉS AZOK ÜZEMELTETÉSÉNEK JOGA FENNTARTHATÓ KIZÁRÓLAG GYÓGYSZERÉSZEK RÉSZÉRE

Az e szabályról rendelkező olasz, illetve német jogszabályokat igazolja a lakosság megbízható és színvonalas gyógyszerellátásának biztosítására irányuló cél.

A Bíróság ma két, a gyógyszertárak tulajdoni viszonyaival kapcsolatos ügyben határozott.

Ezen ügyek tárgya elsősorban az a kérdés volt, hogy ellentétesek-e a közösségi joggal az olasz, illetve a német jogszabályokban foglalt azon rendelkezések, amelyek szerint kizárólag gyógyszerészek lehetnek gyógyszertárak tulajdonosai, illetve kizárólag ők üzemeltethetnek gyógyszertárat.

A C-171/07. és C-172/07. sz. egyesített ügyek (Apothekerkammer des Saarlandes és társai) alapja az az engedély volt, amelyet a Saar-vidéki illetékes minisztérium adott a holland DocMorris részvénytársaság részére egy saarbrückeni gyógyszertár 2006. július 1-jétől kezdődő, fiókgyógyszertárként történő üzemeltetésére. A minisztérium határozatát több gyógyszerész és több szakmai (gyógyszerész-) testület is megtámadta a Saar-vidéki közigazgatási bíróság előtt annak a német joggal való összeegyeztethetlensége miatt, amely kizárólag gyógyszerészek részére tartja fenn a gyógyszertárak tulajdonának megszerzésére és üzemeltetésére vonatkozó jogot.

A közigazgatási bíróság azzal a kérdéssel fordult az Európai Közösségek Bíróságához, hogy a Szerződésnek a letelepedés szabadságára vonatkozó rendelkezéseit úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az ilyen szabályozás.

A C-531/06. sz. ügyben (Bizottság kontra Olaszország) a Bizottság többek között azzal a kérelemmel fordult a Bírósághoz, hogy állapítsa meg, hogy – mivel a magángyógyszertárak

tulajdonjogát és üzemeltetési jogát kizárólag gyógyszerészek részére tartja fenn – Olaszország nem teljesítette a közösségi jogból eredő kötelezettségeit.

A Bíróság a mai ítéleteiben kiemeli, hogy a gyógyszerészi képesítéssel nem rendelkezők kizárása a gyógyszertárak üzemeltetésének és a gyógyszertárat üzemeltető társaságokban való részesedésszerzésnek a lehetőségéből a letelepedés szabadságának és a tőke szabad mozgásának korlátozását képezi.

E korlátozás ugyanakkor igazolható a lakosság megbízható és színvonalas gyógyszerellátásának biztosítására irányuló céllal.

Amikor bizonytalanság áll fenn a közegészséget érintő kockázatok fennállását vagy azok jelentőségét illetően, akkor a tagállam annak bevárása nélkül meghozhatja a védőintézkedéseket, hogy e kockázatok ténylegessége teljes mértékben bizonyításra került volna. Egyébiránt a tagállamok meghozhatják azokat az intézkedéseket, amelyek amennyire csak lehetséges, csökkentik a közegészségre gyakorolt kockázatot, ideértve közelebbről a lakosság megbízható és minőségi gyógyszerellátását.

Ebben az összefüggésben hangsúlyozni kell a gyógyszerek igen sajátos jellegét, hiszen gyógyhatásaik élesen elkülöníthetővé teszik őket a többi terméktől.

E gyógyhatásoknak az a következménye, hogy ha a gyógyszereket szükségtelenül vagy nem megfelelő módon alkalmazzák, azok súlyosan károsíthatják az egészséget, anélkül hogy a páciens a gyógyszer alkalmazása során mindezt észlelné.

A túlzott gyógyszerfogyasztás vagy a gyógyszerek nem megfelelő alkalmazása ezenfelül az anyagi erőforrások pazarlásával jár, ami annál is inkább káros, mivel a gyógyszerágazat jelentős költségeket emészt fel, és egyre növekvő igényeknek kell megfelelnie, miközben az egészségügyi ellátásra fordítható anyagi erőforrások – a finanszírozás módjától függetlenül – végesek.

Figyelemmel a tagállamok azon elismert jogára, hogy maguk határozzák meg a közegészség védelmének szintjét, el kell fogadni, hogy azt is előírhatják, hogy a gyógyszereket olyan gyógyszerészek értékesítsék, akik tényleges szakmai függetlenséggel rendelkeznek.

Ami a gyógyszerészi képesítéssel rendelkező üzemeltetőt illeti, nem tagadható, hogy akárcsak mások, ő is nyereségre törekszik. Ugyanakkor hivatásos gyógyszerészként köteles a gyógyszertárat nem csupán gazdasági céllal, hanem szakmai szempontból nézve is megfelelően üzemeltetni. A nyereségszerzéshez fűződő személyes érdeke – képzettsége, szakmai tapasztalata és az őt terhelő felelősség miatt – kevésbé lesz meghatározó, hiszen a jogi vagy a szakmai etikai szabályok esetleges megsértése nem csak beruházásának értékét, hanem saját szakmai egzisztenciáját is veszélyeztetheti.

A gyógyszerészeketől eltérően a gyógyszerészi képesítéssel nem rendelkezőknek értelemszerűen nincs a gyógyszerészekével egyenértékű képzettsége, tapasztalata és felelőssége. E körülményekre tekintettel azt kell megállapítani, hogy az ő esetükben nincsenek meg ugyanazok a garanciák, amelyeket a gyógyszerészek nyújtanak.

Következésképpen a tagállam a mérlegelési mozgásterének keretein belül úgy is vélheti, hogy a gyógyszertárak gyógyszerészi képesítéssel nem rendelkezők által történő üzemeltetése kockázatot jelenthet a közegészségügy vonatkozásában, különösen a gyógyszer-kiskereskedelem megbízhatóságát és minőségét illetően.

Az sem bizonyított, hogy kevésbé korlátozó, a gyógyszerészi képesítéssel nem rendelkezők kizárásának elvétől eltérő intézkedés alkalmas lenne a lakosság gyógyszerellátása megbízhatóságának és minőségi színvonalának az e szabály alkalmazásából eredő hatékonyság melletti biztosítására.

Tekintettel a tagállamok részére hagyott mérlegelési mozgástérre, a tagállam olyan álláspontra is helyezkedhet, hogy fennáll annak a kockázata, hogy a gyógyszerészek szakmai függetlenségének biztosítására irányuló, kevésbé korlátozó jellegű jogszabályokat – mint például valamely ellenőrzési és szankciórendszert – a gyakorlatban nem tartják be, hiszen a gyógyszerészi képesítéssel nem rendelkező üzemeltetők nyereségre való törekvésének érdeke az önálló vállalkozó gyógyszerészekéhez képest nem egyenértékű módon fékezett, és a gyógyszerészeknek az üzemeltetőnek munkavállalóként való alárendelése megnehezítheti számukra az említett üzemeltető által adott utasításokkal való szembe helyezkedést.

A Bíróság azt állapítja meg, hogy **nem ellentétes a letelepedés szabadsága és a tőke szabad mozgásának elvével az olyan nemzeti szabályozás, amely megakadályozza, hogy a gyógyszerészi képesítéssel nem rendelkező személyek gyógyszertárak tulajdonjogát megszerezhessék, illetve gyógyszertárat üzemeltethessenek.**

Hangsúlyozva, hogy nem csupán a gyógyszerészi képesítéssel nem rendelkezők magángyógyszertárak üzemeltetéséből való kizárása igazolható, hanem a gyógyszerforgalmazó vállalkozások kizárása is az önkormányzati gyógyszertárakban való részesedésszerzésből, a Bíróság elutasítja a Bizottság által Olaszországgal szemben benyújtott kötelezettségzegés megállapítása iránti keresetet is.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: BG ES CS DE EL EN FR IT HU NL PL PT RO SK

Az ítélet teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-531/06>
<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-171/07>

Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

*Az ítélet kihirdetésekor készített felvételek az Európai Bizottság Sajtó és Tájékoztatási Főigazgatósága által működtetett EbS "Europe by Satellite"-on érhetőek el.
L-2920 Luxembourg, Tel: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249
vagy B-1049 Bruxelles, Tel: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956*